

Методичний коментар до теми “Я — людина”

Тема “Я — людина” остання в цьому навчальному році, тому протягом місяця вивчаємо нове і пригадуємо вивчене за рік, проводимо паралелі з іншими темами. Так діти побачать зв'язок між темами, свої успіхи, зрозуміють, що вдалося, а над чим варто ще попрацювати, на що звернути увагу на наступному році.

Ми — одна команда

Нагадайте дітям картину місяця (підручник с. 116-117) і поговоріть про командну роботу. Обговоріть із дітьми, що таке команда, чим команда відрізняється від людей, що стоять на зупинці, чекаючи транспорт, від людей у черзі.

- Що таке командний дух?
- Чому в команді важливі взаємопідтримка та взаємодопомога?
- Напишіть три прикметники, якими можна схарактеризувати команду.
- Коли діє команда, а коли одна людина?
- Які справи краще виконувати в команді?
- Чи може у класі бути кілька команд? Наведіть приклади.
- Що треба зробити для того, щоб зібрати команду?
- Що потрібно, аби кілька людей стали командою?
- Чому команда може зробити більше і краще? Чи завжди так?
- Чим команда відрізняється від просто групи людей?
- Чи всі в команді повинні думати однаково? Чому?
- Що треба робити, щоб команда все встигала? Чи потрібний команді лідер? Навіщо?

Пригадайте, що протягом року робили разом, хто в яких командах працював, як узгоджували дії, що вдалося найкраще, що варто робити інакше і як саме. Можете погортати з дітьми підручник і разом пригадати найцікавіші миті уроків, улюблені завдання, а також роботу на інших уроках. Насамкінець діти можуть створити таблиці-порівняння.

Що варто робити одному	Що варто робити в команді

Що може один	Що може команда

Унікальність — наша сила

Запропонуйте дітям уважно роздивитися навколо.

- Чи просто знайти у довкіллі однакові об'єкти?
- У кого в класі однакові ручки, олівці, гумки, зошити тощо? Коли вони були однаковими? А тепер? Коли вони стали різними? Чому?

- На прогулянці роздивіться листочки на дереві, квіточки, камінчики тощо. Чи є серед них однакові?
- Який висновок можна зробити?

Коли діти створюють тюльпани в техніці оригамі (підручник с. 119, завдання 2), поцікавтеся, чи є в когось однакові квіти.

- Чим відрізняються квіти, які ви створили?
- Які тюльпани відрізняються найбільше? А які схожі? Чому так вийшло? А чи є щось спільне в усіх тюльпанів?
- Чи легко створити два однакових тюльпани різним людям? А кожному з нас?
- А чи зможете ви зробити букет із п'яти однакових квітів? А чи треба до цього прагнути? Чому?
- Чи погано, що кожен із нас робить усе по-своєму?
- Дізнайтеся, що таке ручна робота (handmade). Чому ручну роботу високо цінують у світі? Коли вона потрібна, а коли краще все зробити однаковим? Чому?
- Кому з вас що вдається найкраще?

Запропонуйте дітям помилуватися роботами одне одного, знайти родзинку в кожній, похвалити авторів. Пригадайте, виконання яких завдань найяскравіше показувало унікальність кожного.

Ми схожі, ми різні

Подивіться навкруги. Чи однакові люди нам зустрічаються? Звісно, усі люди різні. Навіть близнюків і двійнят ті, що їх добре знають, можуть легко відрізнити. Але є люди, на яких ми звертаємо більше уваги, ніж на решту.

- Чому так відбувається?
- Чи завжди це коректно?
- Коли увага буває надмірною?
- Чи варто привертати надмірну увагу до себе? А звертати особливу увагу на інших людей? Чому?

Запропонуйте дітям пригадати випадки, коли різні люди з різних причин, інколи й не бажаючи цього, привертали до себе увагу. Порівняйте разом такі ситуації, подумайте, як варто діяти, щоб нікого не образити.

- Коли увага ображає? Чому?
- Як ми маємо ставитися до людей, які не схожі на нас?
- Кому і за яких обставин ми маємо допомагати?
- Чи завжди наша допомога справді потрібна?
- Чи може допомога образити? Кого? Коли саме?
- Як просити про допомогу?
- Чи варто ображатися, якщо за допомогу не подякують або подякують не так, як ви чекали?

Ми часто кажемо і вчимо дітей, що маємо обов'язково допомагати людям з інвалідністю, але ж вони не завжди цього потребують. Іноді їм справді важко без допомоги (наприклад, перейти вулицю в місці, де немає зручного для них світлофора), а іноді наша

допомога може образити, адже наша надмірна увага лише підкреслює особливість людей з інвалідністю.

А ще ми можемо бути особливими завдяки неабияким здібностям у певній царині, цікавим хобі тощо.

Наші хобі можуть бути різними, і ми можемо по-різному ставитися до них. *Прочитайте і обговоріть із дітьми комікс “Секрет перемоги” (підручник с. 125).*

- Як діти готувалися до змагання? Навіщо?
- Чи всі це робили однаково? Чому?
- Як готувалися б ви? Чому саме так?
- Чому варто завжди готуватися до змагань?
- Що потрібно зробити насамперед?
- Хто переміг у змаганнях? Чому? Що допомогло переможцю?
- Що ви порадили б хлопчику, який прийшов останнім?
- Наведіть три аргументи на користь ретельної підготовки до змагань.
- Чи лише до змагань треба ретельно готуватися?
- Чи завжди під час змагань усе залежить від ретельності підготовки?
- Чому учасникам будь-яких змагань завжди бажають удачі?
- Чому ми беремо участь у змаганнях?
- Чи варто брати участь у змаганні, якщо не маєте на меті перемогти?
- Що ми маємо робити, аби перемогти?
- Чи можемо ми стати переможцями в усіх змаганнях?
- Створіть пам’ятку про те, як треба готуватися до активного дозвілля.
- Якби проводилися змагання з бігу, як варто було б організувати підготовку до них?

Навіть найдивовижніше хобі може стати професією, якщо людина буде серйозно ним займатися, приділяти достатньо часу, щоб навчитися робити справу віртуозно, матиме терпіння й фантазію, хист менеджера, щоб навчитися заробляти на тому, що гарно вміє, і, звісно, якщо пощастить. *Покажіть дітям [шоу мильних бульбашок](#), щоб переконати їх у сказаному.*

- Чому ж люди часто не розуміють геніїв?
- Як варто ставитися до людей, здатних робити щось не так, як усі?
- Навіщо знати, що кому вдається найкраще? Коли це потрібно?
- Коли варто підкреслювати свою унікальність? Унікальність знайомих?
- А коли на унікальність не варто звертати уваги?
- Коли ми маємо діяти по-своєму, а коли намагатися діяти як усі?
- У чому сила унікальності? А коли вона робить нас вразливими?

Усі ми різні. Саме в цьому і наша сила, і наша слабкість. Тож маємо бути толерантними одне до одного і вчитися жити разом, співпрацювати.

Підсумок

*Українці — унікальна нація. Україна — унікальна країна. Розгорніть із дітьми **підсумковий проєкт**, який покаже нашу неповторність, навчить її цінувати, оберігати, пишатися нею.*

- У чому наша неповторність як нації?
- Як її зберегти?
- Без чого Україну неможливо уявити?
- А чим унікальний наш рідний край?
- Що ми маємо робити, аби зберегти нашу неповторність?